

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

تاریخ (۳) ایران و جهانِ معاصر

رشته ادبیات و علوم انسانی

راهنمای معلم

پایه دوازدهم

دوره دوم متوسطه

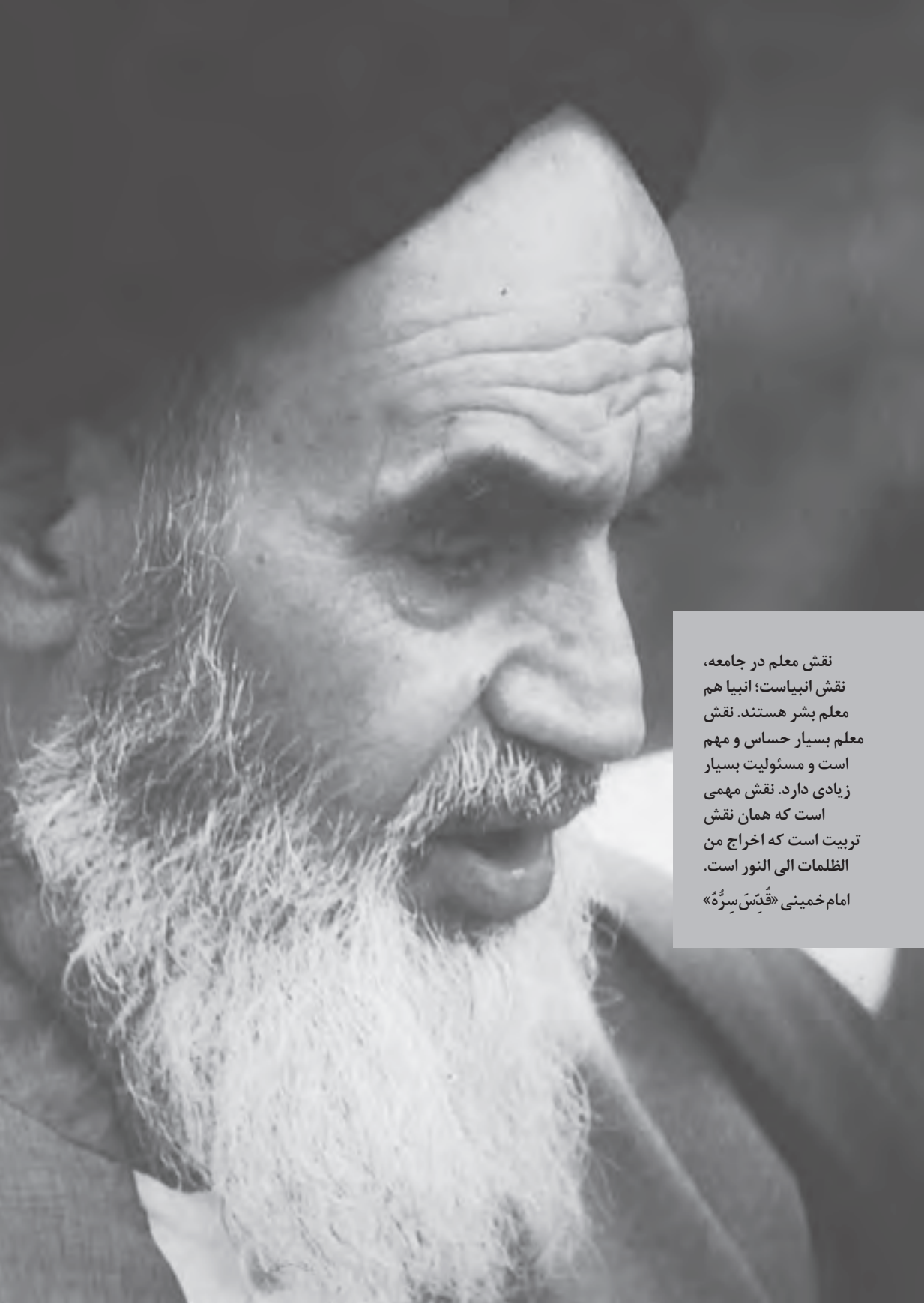
وزارت آموزش و پرورش

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

- نام کتاب: راهنمای معلّم تاریخ (۳) ایران و جهان معاصر- پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه - ۱۱۳۳۸۵
- پدیدآورنده: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
- مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری
- شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف: عباس پرتوی مقدم، طیبه حمزه‌بیگی (مبحث راهبردهای یاددهی - یادگیری)(اعضای گروه تألیف) و با همکاری حشمت‌الله سلیمی- بهروز راستانی (ویراستار)
- آماده سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
- شناسه افزوده آماده‌سازی: احمدرضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - جواد صفری (مدیر هنری) - رضوان جهانی فریمانی (صفحه‌آرا) - فاطمه باقری مهر، زهرا ایمانی نصر، حسین چراغی، سید کیوان حسینی، سپیده ملک‌ایزدی و ناهید خیام‌باشی(امور آماده‌سازی)
- نشانی سازمان: تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۹۲۶۶-۸۸۳۰، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
وبگاه: www.irtextbook.ir و www.chap.sch.ir
- ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش) تلفن: ۴۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹
- چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»
- سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ اول ۱۳۹۸

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۳۴۱۲-۰

ISBN: 978-964-05-3412-0

نقش معلم در جامعه،
نقش انبیاست؛ انبیا هم
معلم بشر هستند. نقش
معلم بسیار حساس و مهم
است و مسئولیت بسیار
زیادی دارد. نقش مهمی
است که همان نقش
تربیت است که اخراج من
الظلمات الی النور است.
امام خمینی «قَدَسَ سِرُّهُ»

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع، بدون کسب مجوز از این سازمان، ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

فهرست

- بخش اول: کلیات؛ برنامهٔ درسی تاریخ ۱
- مقدمه ۲
- مبانی و منطق ۴
- رویکرد ۷
- شایستگی‌های درس تاریخ ۹
- شایستگی‌های درس تاریخ پایهٔ دوازدهم ۹
- مفاهیم اساسی و خُرد کتاب تاریخ (۳) ۱۰
- مهارت‌های اساسی و خُرد کتاب تاریخ (۳) ۱۱
- راهبردهای یاددهی - یادگیری ۱۲
- ۱- روش تدریس مبتنی بر پیش‌سازمان‌دهنده ۱۳
- ۲- روش تدریس مبتنی بر کاوشگری ۱۵
- ۳- روش تدریس مبتنی بر بحث گروهی ۱۶
- ۴- روش تدریس پرسش و پاسخ ۱۷
- ۵- روش تدریس مبتنی بر همیاری (یادگیری مشارکتی) ۱۸
- بخش دوم: راهنمای تدریس تاریخ (۳) ایران و جهانِ معاصر ۲۱
- درس ۱- تاریخ‌نگاری و منابع دورهٔ معاصر ۲۲
- منطق و فلسفهٔ طراحی درس ۲۲
- هدف‌ها و انتظارات ۲۲
- شبکهٔ مفهومی ۲۴
- مرور فعالیت‌ها ۲۴

۲۷	درس ۲- ایران و جهان در آستانه دوره معاصر
۲۷	منطق و فلسفه طراحی درس
۲۸	هدف‌ها و انتظارها
۲۹	شبکه مفهومی
۳۰	جدول سال شمار رویدادهای مهم تاریخ ایران و جهان در آستانه دوره معاصر
۳۲	مرور فعالیت‌ها
۳۴	ضمائم و ملحقات
۳۴	۱- اعلامیه استقلال آمریکا (سال ۱۷۷۶ م)
۳۵	۲- اعلامیه حقوق بشر و شهروندی فرانسه (۱۷۸۹ م)
۳۶	۳- لایحه (اعلامیه) حقوق انگلستان

۳۸	درس ۳- سیاست و حکومت در عصر قاجار (از آغاز تا پایان سلطنت ناصرالدین شاه)
۳۸	منطق و فلسفه طراحی درس
۳۸	هدف‌ها و انتظارها
۴۰	شبکه مفهومی
۴۱	نمودار خط زمان رویدادهای مهم عصر قاجار
۴۲	مرور فعالیت‌ها
۴۵	ضمائم و ملحقات
۴۵	۱- عهدنامه مجمل
۴۶	۲- عهدنامه مفصل
۴۹	۳- عهدنامه گلستان
۵۰	۴- عهدنامه فن‌کن‌اشتاین
۵۱	۵- عهدنامه ترکمانچای
۵۴	۶- عهدنامه ارزنة الروم
۵۶	۷- معاهده پاریس
۵۸	۸- قرارداد آخال

- ۹- قرارداد رویتر ۶۰
- ۱۰- امتیاز لاتاری ۶۴
- ۱۱- قرارداد (امتیاز) توتون و تنباکو ۶۵

- درس ۴- اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر قاجار ۶۷
- منطق و فلسفه طراحی درس ۶۷
- هدف‌ها و انتظارها ۶۷
- شبکه مفهومی ۶۹
- مرور فعالیت‌ها ۷۰

- درس ۵- انقلاب مشروطه ایران ۷۲
- منطق و فلسفه طراحی درس ۷۲
- هدف‌ها و انتظارها ۷۲
- شبکه مفهومی ۷۴
- جدول سال‌شمار رویدادهای مهم تاریخ ایران در دوره انقلاب مشروطه ۷۵
- مرور فعالیت‌ها ۷۶
- ضمائم و ملحقات ۷۹
- ۱- گزیده‌ای از رساله مکالمات مقیم و مسافر ۷۹
- ۲- متن کامل قانون اساسی مشروطه ۸۵
- ۳- متمم قانون اساسی مشروطه ۹۲

- درس ۶- جنگ جهانی اول و ایران ۱۰۳
- منطق و فلسفه طراحی درس ۱۰۳
- هدف‌ها و انتظارها ۱۰۳
- شبکه مفهومی ۱۰۵
- جدول سال‌شمار رویدادهای مهم جنگ جهانی اول ۱۰۶

۱۰۷.....	جدول سال شمار رویدادهای مهم تاریخ ایران در زمان جنگ جهانی اول
۱۰۸.....	مرور فعالیت‌ها
۱۱۰.....	ضمائم و ملحقات
۱۱۰.....	قرارداد ۱۹۱۹

۱۱۲.....	درس ۷- ایران در دوره حکومت رضاشاه
۱۱۲.....	منطق و فلسفه طراحی درس
۱۱۲.....	هدف‌ها و انتظارها
۱۱۴.....	شبکه مفهومی
۱۱۵.....	جدول سال شمار رویدادهای مهم تاریخ ایران ۱۲۹۹ تا ۱۳۲۰ ش
۱۱۷.....	مرور فعالیت‌ها
۱۱۹.....	ضمائم و ملحقات
۱۱۹.....	۱- قرارداد ۱۹۲۱ ایران و شوروی
۱۲۴.....	۲- پیمان سعدآباد

۱۲۶.....	درس ۸- جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن
۱۲۶.....	منطق و فلسفه طراحی درس
۱۲۶.....	هدف‌ها و انتظارها
۱۲۹.....	شبکه مفهومی
۱۳۰.....	جدول سال شمار رویدادهای جنگ جهانی دوم
۱۳۱.....	جدول رویدادهای مهم دوران جنگ سرد
۱۳۲.....	مرور فعالیت‌ها

۱۳۴.....	درس ۹- نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران
۱۳۴.....	منطق و فلسفه طراحی درس
۱۳۵.....	هدف‌ها و انتظارها

۱۳۷.....	شبکه مفهومی
۱۳۸.....	جدول سال شمار رویدادهای مهم جنبش ملی شدن صنعت نفت ایران
۱۴۱.....	مرور فعالیت ها
۱۴۲.....	ضمائم و ملحقات
۱۴۲.....	۱- قرارداد داری
۱۴۵.....	۲- قرارداد نفتی ۱۹۳۳م/ ۱۳۱۲ش
۱۵۵.....	۳- قرارداد الحاقی گس - گلشائیان
۱۵۸.....	۴- قانون ملی شدن صنعت نفت ایران

۱۶۰.....	درس ۱۰- انقلاب اسلامی
۱۶۰.....	منطق و فلسفه طراحی درس
۱۶۱.....	هدفها و انتظارها
۱۶۳.....	شبکه مفهومی
۱۶۴.....	جدول سال شمار رویدادهای مهم از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ تا ۲۲ بهمن ۱۳۵۷
۱۷۳.....	مرور فعالیت ها
۱۷۵.....	ضمائم و ملحقات
۱۷۵.....	۱- تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی
۱۷۸.....	۲- اصول شش گانه انقلاب سفید
۱۷۸.....	۳- لایحه کابینتولاسیون
۱۷۹.....	۴- متن تلگرافها و سخنرانی های حضرت امام <small>علیه السلام</small> درباره تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی

۱۸۴.....	درس ۱۱- استقرار و تثبیت جمهوری اسلامی
۱۸۴.....	منطق و فلسفه طراحی درس
۱۸۵.....	هدفها و انتظارها
۱۸۶.....	شبکه مفهومی
۱۸۷.....	جدول سال شمار رویدادهای مهم دوران جمهوری اسلامی ایران

۱۸۸.....	درس ۱۲- جنگ تحمیلی و دفاع مقدس
۱۸۸.....	منطق و فلسفه طراحی درس
۱۸۹.....	هدف‌ها و انتظارها
۱۹۱.....	شبکه مفهومی
۱۹۲.....	جدول سال شمار رویدادهای مهم دوران جنگ تحمیلی و دفاع مقدس
۱۹۵.....	مرور فعالیت‌ها
۱۹۷.....	بخش سوم : ارزشیابی و سنجش
۲۰۰.....	نکته‌های مهم در طراحی آزمون استاندارد و معتبر
۲۰۰.....	انواع آزمون‌ها و نمونه پرسش‌ها
۲۰۱.....	الف) آزمون‌های عینی (پاسخ‌گزین)
۲۰۱.....	۱- آزمون صحیح- غلط
۲۰۴.....	۲- آزمون جورکردنی یا خوشه‌ای
۲۰۶.....	۳- آزمون چندگزینه‌ای
۲۱۰.....	ب) آزمون‌های ذهنی (پاسخ‌ساز یا تشریحی)
۲۱۱.....	آزمون‌های کوتاه پاسخ
۲۱۳.....	طرح پرسش از فعالیت‌ها
۲۱۶.....	منابع و مآخذ دانش‌افزایی